1873

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ

ΕΦΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΩΝ

ΑΠΟΡΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ

Διευθυνομένου ὑπὸ Σ. Οἰκονόμου.

1873.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Κύριε Πρόεδρε,

Ἑπόμενοι τῇ ὑμετέρᾳ προσκλήσει καὶ συμφώνως τοῖς κανονισμοῖς τοῦ τε Συλλόγου καὶ τῆς σχολῆς σπεύδομεν ὅπως ἐκθέσωμεν ὑμῖν τὰ κατὰ τὴν Σχολὴν μέχρι τοῦδε γενόμενα.

Πρῶτον ἔργον τῆς ἐφορίας τῆς σχολῆς ἅμα ἐκλεχθείσης ἦν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς περισυναγωγῆς τῶν ἀπόρων παίδων ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἱδρυομένῃ σχολῇ. Καὶ τὸ πρᾶγμα μὲν ἦν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δύσκολον, διότι δὲν ἠθελήσαμεν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ προστρέξωμεν εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς τῆς πόλεως, ἐβασίσθημεν ὅμως ἐπὶ τῆς φιλοπατρίας τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν καὶ διὰ τῆς κατωτέρω ἐγκυκλίου, ἣν ἐξεδώκαμεν συνεννοηθέντες καὶ μετὰ τῆς ἐφορίας τοῦ Συλλόγου, καὶ ἥτις ἁρμοδίως διενεμήθη καὶ ἐδημοσιεύθη, ἠλπίσαμεν ὅτι θὰ κατωρθοῦμεν τὴν περισυναγωγὴν τῶν παίδων.

Πρὸς τοὺς πατέρας, τὰς μητέρας, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς ἐφημερίους, τοὺς κηδεμόνας, τοὺς γείτονας, τοὺς καταστηματάρχας, — πρὸς τοὺς πολίτας ἅπαντας.

Ὑπάρχει πληθὺς ὀρφανῶν ὅλως καὶ ἐγκαταλελειμμένων ἐν τῇ πόλει παιδίων, μετερχομένων ἐπί τινας στιγμὰς τυχαίαν τινὰ ὑπηρεσίαν, πλανωμένων εἶτα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐντὸς βορβορωδῶν ὁδῶν καὶ λογισμῶν παρομοίων, κοιμωμένων τὴν νύκτα εἰς κιβώτιόν τι ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἰς ἔρημόν τι παράπηγμα, εἰς εἴσοδον ἐκκλησίας, πολλάκις ἐντὸς τῆς καλύβης πτωχοῦ ἀνθρώπου, ὅστις παρέχει στέγην πρὸς τὰ ἴδια ὁμοῦ τέκνα καὶ πρὸς τὰ ἔρημα. Τὰ παιδία ταῦτα οὐδέποτε ἴσως ἐθέρμανε μητρικὴ ἀγκάλη, οὐδέποτε ἤκουσαν χρηστὸν ἕνα λόγον, οὐδέποτε ἐγνώρισαν τὴν εὐεργεσίαν τῆς πολιτείας, σπανίως τοῦ πολίτου τὸ ἔλεος.

Ἐν τούτοις τὰ παιδία αὐτὰ θὰ γίνωσι μίαν ἡμέραν εἰκοσαετῆ, τριακονταετῆ, τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἐργάται τῆς κοινωνίας ὡς τεχνουργοί, ἐργάται τῆς πολιτείας ὡς ἐκλογεῖς, ἐργάται τῆς οἰκογενείας ὡς πατέρες· πολλάκις ἐργάται τῆς ἁπάσης πατρίδος ὡς στρατιῶται.

Ὑπάρχει ἄλλη πληθὺς παιδίων οὐχὶ ὀρφανῶν ὅλως ἀλλ' ἐπίσης ἀπόρων, διατρεφόντων συνήθως διὰ βαρείας ἐργασίας γραῖαν μητέρα, ἀνίλεων συγγενῆ, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐργαζομένων εἴς τι βαναυσουργεῖον, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας διαφθειρομένων ὡς ὑπηρετῶν εἴς τι οἰνοπωλεῖον ἢ καφενεῖον, πληθὺς παιδίων ἅπερ διήκουσαν πιθανῶς μαθήματά τινα ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἀλλὰ θανόντος ἢ ἄλλως καταστραφέντος τοῦ πατρός των, ἐσταμάτησε δι' αὐτὰ καὶ ἡ σπουδὴ καὶ ἡ χαρά, ἡ στοργὴ καὶ ἡ εὐπρέπεια. Τὰ παιδία ταῦτα δέχονται τὰς ὕβρεις τῶν κυρίων των, δέχονται ἐπίσης ὡς τὰ ἐγκαταλελειμμένα τὴν σκληρὰν καταφρόνησιν τῆς κοινωνίας, αἰσθάνονται

διηνεκῆ τὸν ἱδρῶτα τῆς ἐργασίας εἰς τὸ σῶμα, διηνεκῆ τὴν πικρίαν καὶ τὴν ὀδύνην ἐν τῇ ψυχῇ, χωρὶς οὐδείς ποτε νὰ ἐνθαῤῥύνῃ αὐτὰ ἐν τῷ βαρεῖ ἀγῶνι διὰ τῶν διδαγμάτων τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῆς ἱστορίας, χωρὶς οὐδείς ποτε νὰ παρηγορήσῃ αὐτὰ καὶ πείσῃ ὅτι εἰς τὸν τίμιον ἐργάτην μετὰ τῆς ἡλικίας συναυξάνει ἡ ἀγαθοτέρα ἐργασία, ἡ τιμή, ἡ χαρὰ καὶ ὁ πλοῦτος.

Οἱ παῖδες οὗτοι ἐν τούτοις μίαν ἡμέραν θὰ καταλάβωσιν εὐρυτάτας γραμμὰς ἐν τῇ κοινωνίᾳ, θὰ γίνωσιν οἱ μικροὶ βιομήχανοι, οἱ φιλοπόλιδες ἀστοί, οἱ ἀφανεῖς καὶ εὐσεβεῖς κληροδόται· πολλάκις διοικηταὶ μεγάλοι καὶ καταστηματάρχαι.

Καὶ ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεύτεροι οὗτοι παῖδες θὰ γίνωσιν ἐν τῇ ἀνδρικῇ ἡλικίᾳ δι' εὐτυχῶν περιπετειῶν καὶ τυχαίως καλοὶ ἄνθρωποι, ἐὰν μή, παραπεσόντες ἀπὸ τοῦ βορβόρου τῶν ὁδῶν καὶ τῶν σκοτεινῶν καταγωγίων, διαπλασθῶσι καὶ καταντήσωσιν ἄνθρωποι ἀχρεῖοι, στιγματίαι, λυμεῶνες ἑαυτῶν καὶ τῆς κοινωνίας, ἄθλιοι.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, ἵνα δηλονότι κατορθωθῇ ὅσον ἀσφαλέστερον τὸ πρῶτον καὶ οἱ ἐγκαταλελειμμένοι ἢ ἄποροι καθόλου παῖδες ἀναπτυχθῶσιν εἰς ἀγαθοὺς πολίτας καὶ τιμίους ἐργάτας, ἰδίως δὲ ἵνα ὅσον δυνατὸν ἐμποδισθῶσι κατὰ τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν ἀπώλειαν ῥοπῆς καὶ τῆς πρὸς τὴν κακουργίαν ὀλισθήσεως, ὁ ἐν Ἀθήναις Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσὸς» συνέστησε *Σχολὴν τῶν ἀπόρων παίδων.*

Ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ μέλη τοῦ Συλλόγου, θέλουσι διδάσκῃ δωρεάν, ἐν τῇ ἁπλουστέρᾳ αὐτῶν ἐκφράσει, ἐκείνας τὰς περὶ τοῦ καθόλου κόσμου ἀληθείας καὶ ἠθικὰς ἀρχάς, αἵτινες δύνανται νὰ καταλίπωσιν ἐν τέλει ἄσβεστον περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀκτῖνα ἐν τῷ πνεύματι τῶν παιδίων, ἀκοίμητον μέχρι γήρατος ὑπὲρ τῆς πατρίδος παλμὸν εἰς τὸ στῆθός των. Ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ ὅμως τούτου καὶ συνῳδὰ θὰ διδάσκονται, κατὰ τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς, ἐκεῖνα ἔτι τὰ μαθήματα ἅπερ ἐνῷ διὰ τῆς ἁπλουστάτης μεθόδου μορφοῦσι τὴν καρδίαν ἐπὶ τὸ βέλτιον, γεν-

νῶντα τὸν ἔρωτα τῆς ἐργασίας καὶ τῆς τιμῆς, φωτίζουσιν ἅμα τὴν διάνοιαν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ παῖς ποῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ βαδίζει καὶ πῶς νὰ βαδίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς πεφωτισμένος καὶ τίμιος ἐργάτης, ὑπὲρ ἑαυτοῦ, τῶν ἀδελφῶν, τῶν τέκνων του καὶ τῆς κοινωνίας. Καὶ ἵνα ἐπιτευχθῶσιν οἱ ἠθικοὶ οὗτοι σκοποὶ σαφέστερον ἅμα καὶ πραγματικώτερον, ἡ Σχολὴ θέλει ἀμείβῃ ἑκάστοτε τοὺς τακτικώτερον φοιτῶντας παῖδας, τοὺς χρηστοτέρους καὶ νοημονεστέρους τούτων, διὰ στολῆς τινος ἰδίας, διὰ δωρεᾶς μικρῶν ἐμπορευμάτων, δι' εὑρέσεως ἐργασίας τινὸς παρά τινι καταςήματι, δι' εὑρέσεως παντὸς πόρου ἐντίμου ζωῆς, ἔτι δὲ διὰ ταμιευτηρίου, μὴ παύουσα ἐν τούτοις περὶ τὰ ἀθλιέςερα ἢ ἀτυχέςερα τὸν νοῦν παιδία νὰ καταβάλλῃ διπλασίαν ὑπὲρ αὐτῶν μέριμναν καὶ ἡρωϊκωτέραν ἀγάπην.

Ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν σκοπῶν ἡ *Σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων* ἓν μόνον παρακαλεῖ σήμερον πάντας τῶν Ἀθηνῶν τοὺς πολίτας, ἐκείνους ἰδίως παρ' οἷς εἴτε λόγῳ συνεργασίας, εἴτε λόγῳ κηδεμονίας, εἴτε λόγῳ ἁπλῆς γειτονίας, ἀπαντῶνται τοιοῦτοι παῖδες, νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτοὺς αὐτοὶ οὗτοι ἢ καὶ στείλωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην, νὰ συνιςῶσιν αὐτοῖς καὶ παρακινῶσιν εἰς τακτικὴν φοίτησιν, τοῦτο κἂν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς παρέχοντες, καὶ πεποιθότες ὅτι ἐπανερχόμενα ἑκάστοτε τὰ πτωχὰ ταῦτα παιδία ἐκεῖθεν θὰ ἦνε πολλῷ κρείττονα παρ' ὅσον ἦσαν ὁπότε ἀπεστάλησαν.

Τὸ μέλλον τῶν παιδίων κεῖται εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνδρῶν,
Ὁ δὲ Θεὸς βοηθός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1872.

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Ρ. ΡΑΦΑΗΛ.
Οἱ Κοσμήτορες	*Οἱ Γραμματεῖς*
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΑΜΠΑΣ	ΜΙΧΑΗΛ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ
Σ. Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΤΟΥΠΗΣ.	

Καὶ ὁ σκοπὸς ἡμῶν δὲν ἀπέτυχεν· οἱ δὲ παῖδες προσῆλθον ἀθρόοι. Τὴν 3 δὲ Δεκεμβρίου ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν παίδων τούτων καὶ τῆς ἐκλεκτοτέρας ὁμάδος τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας ἐν συνεδριάσει ἣν διηύθυνεν αὐτὸς ὁ ἐπίτιμος τοῦ Συλλόγου ἡμῶν πρόεδρος κ. Κ. Παπαρρηγόπουλος ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς σχολῆς εὐλογήσαντος τοὺς παῖδας τοῦ ἀοιδίμου μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοφίλου.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἤρξαντο τὰ μαθήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἑξῆς προγράμματος ἐγκαίρως δημοσιευθέντος, ἀπὸ τῆς ὥρας 6—8 τῆς ἑσπέρας.

Δευτέρα.	Ὑγιεινὴ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Βάμβα.
	Φυσικὴ Ἱστορία ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Α. Κορομηλᾶ.
Τρίτη.	Γεωγραφία ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Χατζίσκου.
	Ἱστορία τῆς Νέας Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Βασιλειάδου.
Τετάρτη.	Ποινικὸς νόμος ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Δ. Λεβίδου.
	Χημεία πρακτικὴ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Ζαβιτσάνου.
Πέμπτη.	Ἐξήγησις τοῦ πολιτεύματος ὑπὸ τοῦ κ. Α. Στούπη.
	Ἰδιωτικὴ οἰκονομία ὑπὸ τοῦ κ. Α. Βαμπᾶ.
Παρασκευή.	Φυσικῆς ἀρχαὶ ὑπὸ τοῦ κ. Π. Φέρμπου.
	Ἐξήγησις καὶ περιγραφὴ τῶν ἀντικειμένων ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Π. Λάμπρου.
Σάββατον.	Ἱστορία ἀρχαία τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Ἀγγελοπούλου.
	Κοσμογραφία ὑπὸ τοῦ κ. Εὐγ. Ζαλοκώστα.

Κυριακὴ τὴν πρωΐαν.—Ἠθικὴ καὶ ἀνάπτυξις τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τοῦ κ. Α. Δ. Κυριακοῦ.

Ἡ φοίτησις δὲ τῶν παίδων καθ' ἑκάστην ηὔξανε καὶ ἔφθασε τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν 363, οὕτως ὥστε οὐ μόνον ἡ αἴθουσα τοῦ Συλλόγου δὲν ἐξήρκει πρὸς τὴν ἄνετον διδασκαλίαν ἀλλὰ καὶ σκάνδαλα καὶ ταραχαὶ καθ' ἑκάστην συμβαίνουσαι ἠνάγκασαν τὴν ἐφορίαν νὰ λάβῃ σύντονα μέτρα. Παρετήρησε δηλ.

ὅτι οὐχὶ πάντες οἱ παῖδες ἦσαν ἐξ ἐκείνων, οὓς ἔπρεπε νὰ περιλάβῃ ἡ σχολή. Πολλοὶ γονεῖς ἐκ τῶν κατωτέρων ἀλλ' οὐχὶ πενομένων τάξεων τοῦ λαοῦ, μαθόντες τὴν σύστασιν τῆς σχολῆς ἔσπευδον φέροντες τοὺς παῖδας αὐτῶν οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ διδασκαλίας αὐτῶν, ἀλλὰ διότι εἶχε γίνει γνωστὸν ὅτι θέλουσιν ἑκάστοτε διανέμεσθαι ἐν τῇ σχολῇ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα. Καὶ ἤρχοντο λοιπὸν καὶ ἀπήτουν καὶ ἐφώναζον καὶ πολλάκις ἐγινόμεθα μάρτυρες κωμικῶν ἐπεισοδίων ὡς ἐκεῖνο τῆς γραίας γυναικὸς, ἥτις ἐγκαταλείπουσα ἡμῖν τὸ τέκνον ἔλεγεν ὅτι τώρα πλέον εἶναι ἥσυχος ἀφοῦ ἡμεῖς θὰ φροντίζωμεν καὶ περὶ τῆς διατροφῆς αὐτοῦ. Πλὴν τούτου καὶ παράπονα σπουδαῖα ἐγένοντο ἡμῖν καὶ παρὰ τῶν διευθυντῶν ἰδιωτικῶν παιδευτηρίων καὶ παρ' αὐτῶν ἔτι τῶν δημοσίων, ἐξ ὧν οἱ μὲν πρῶτοι παρεπονοῦντο ὅτι ἀποσπῶνται παρ' αὐτῶν τοὺς παῖδας, οἱ δὲ δεύτεροι ὅτι ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ δημοσίου ἐπῆλθεν ἅμα τῇ συστάσει τῆς ἡμετέρας σχολῆς σύγχυσις καὶ ταραχή. Τὰ τοιαῦτα ἔπρεπε νὰ διορθώσωμεν καὶ ἐνῷ ἀνεστείλαμεν προσωρινῶς τὰς ἐγγραφὰς ἐφροντίσαμεν συγχρόνως καὶ νὰ καθαρίσωμεν τὴν σχολήν· τριχῶς δὲ ἐγένετο αὕτη α') μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς φοιτήσεως εἰς ἐκείνους τῶν παίδων, οἵτινες ἐν ἄλλοις παιδευτηρίοις φοιτῶντες ἦσαν ἤδη κατηρτισμένοι καὶ οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶχον τῆς ἡμετέρας σχολῆς, τῶν γονέων αὐτῶν ἄλλως δυναμένων νὰ ἀναλάβωσι τὴν περὶ αὐτῶν φροντίδα· β') τῶν ὑπερηλίκων τῶν ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη γεγονότων, πεμπομένων εἰς τὴν ἑταιρίαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, μὴ γινομένων δὲ δεκτῶν τῶν ἀνηλίκων καὶ γ') ἀποβληθέντων ἐκείνων ἐκ τῶν μαθητῶν, οὓς μάτην πολλάκις προσπαθήσαντες νὰ διορθώσωμεν ἀπετύχομεν, εἴδομεν δὲ ὅτι ἡ παρουσία αὐτῶν βλάβην προεξένει τῇ σχολῇ.

Καὶ ἐπῆλθε μὲν ἡ ποθητὴ ἀραίωσις, παρέμειναν δὲ οἱ τακτικώτεροι, οἱ εὐφυέστεροι τῶν παίδων καὶ οἱ πράγματι ἐφιέμενοι βελτιώσεως.

Οὕτω προέβαινον τὰ μαθήματα, εὐθὺς δὲ ἐγένετο σκέψις ὅπως

γίνη ἔναρξις καὶ τοῦ συστηματικοῦ μέρους τῆς διδασκαλίας, ἤτοι τῆς ἀναγνώσεως, γραφῆς καὶ ἀριθμητικῆς, καὶ πρὸς τοῦτο προσελήφθη καὶ ἁρμόδιος διδάσκαλος ὁ κ. Ἀθ. Ἰωαννίδης μετὰ προηγουμένην σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τῆς ἐφορίας.

Δὲν παρῆλθεν ὅμως πολὺς χρόνος καὶ ἡ ἐφορία εἶδε μετὰ λύπης ὅτι ἡ ἀραίωσις τῶν μαθητῶν ἐγίνετο μείζων καθεκάστη καὶ ἡ σχολὴ ἐφαίνετο ἀποσυντιθεμένη. Ἡ ἐφορία προσεπάθησε νὰ ἐξιχνιάσῃ ποῦ κεῖται τὸ κακὸν καὶ ἐνόμισεν ὅτι δύο ἦσαν τὰ αἴτια τούτου. Τὸ μὲν ἡ ἀπειρία τοῦ διδασκάλου, ὅστις καίτοι μακρὰν ὑπηρεσίαν διανύσας καὶ εἷς ὁμολογουμένως τῶν ἱκανωτέρων ἡμῶν δημοδιδασκάλων ὤν, ἀνεδείχθη μὴ ἐπιτήδειος νὰ διευθύνῃ τὰ παιδία ἐκεῖνα, ἀπαιτοῦντα ἀλλοίους τρόπους καὶ ἀλλοίαν διεύθυνσιν τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις φοιτώντων· τὸ δὲ ἡ πληθὺς ἐκείνη καὶ συσσώρευσις μαθημάτων, πρὸς ἃ ἀποβλέποντα τὰ παιδία ἀπεδυσπέτουν οἱονεὶ καὶ ἐφοβοῦντο. Καὶ τὸ μὲν δεύτερον διωρθώθη περιορισθέντων εἰς τέσσαρα τῶν μαθημάτων, τουτέστι τῆς *Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος*, τῆς *Γεωγραφίας*, τῆς *Φυσικῆς* καὶ τῆς *Χημείας* μὴ διακοπείσης ἐννοεῖται τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῆς *Ἠθικῆς*, τὸ δὲ πρῶτον ἐθεραπεύθη ἀντικατασταθέντος τοῦ διδασκάλου τῆς σχολῆς διὰ τοῦ κ. Ν. Δ. Στρατηγοπούλου, περὶ οὗ τὰς ἀρίστας ἐλάβομεν τῶν συστάσεων.

Ταῦτα ἐγένοντο Ἀπριλίου μεσοῦντος καὶ ἔκτοτε ἡ σχολὴ ὁμολογουμένως ἀνέλαβε ζωήν· καὶ τὰ μὲν λοιπὰ μαθήματα διεκόπησαν μετὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου, ἡ δὲ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως, τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀριθμητικῆς ἐξηκολούθησεν ἀδιαλείπτως καὶ κατὰ τὸ θέρος. Κατὰ δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἰσαχθὲν κάλλιστον ἔθιμον τὰ παιδία ὡδηγοῦντο κατὰ Σάββατον ἐν σώματι εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸς ἀκρόασιν τοῦ ἑσπερινοῦ, καθόσον ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς φοίτησις αὐτῶν ἐν σώματι εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦν δύσκολος ἕνεκα τῆς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Μετὰ τὰς σημειωθείσας αὐξομειώσεις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παίδων ἐν τῇ σχολῇ βαθμηδὸν ἀπετελέσθη ἤδη πυρὴν 80 παίδων ἀπὸ ἡλικίας 10—20 ἐτῶν τακτικῶς φοιτώντων, εἰς οὓς δέον νὰ προστεθῶσι καὶ οἱ παροδικῶς καὶ ἀτάκτως φοιτῶντες. Ἐκ τῶν 80 τούτων παίδων, 10 μὲν εἰσὶν ἐντελῶς ὀρφανοί, 20 ἐκ μητρὸς καί τινες ἐκ πατρὸς μόνον, οἱ δὲ λοιποὶ ἔχουσι μὲν τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ἀλλ' εἴτε τοὺς ἀγνοοῦσιν, εἴτε οὗτοι δὲν διατρίβουσιν ἐν Ἀθήναις, εἴτε καὶ ἐνταῦθα διατρίβοντες διατελοῦσιν ἐν ἐσχάτῃ ἐνδείᾳ καὶ διατρέφονται ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν παίδων. Ὡς πρὸς τὸ ἐπάγγελμα 38 μὲν τῶν παίδων εἰσὶν ὑπηρέται τῆς ἀγορᾶς, 26 στιλβωταὶ ὑποδημάτων, 7 λιθοξόοι, 4 σιδηρουργοί, 2 ξυλουργοί, εἷς πωλητὴς ὑφασμάτων καὶ εἷς ὑπηρέτης. Ὡς πρὸς δὲ τὰς πατρίδας 38 μὲν εἰσὶν ἐκ Κορίνθου, 17 ἐκ Κρήτης, 9 ἐκ Τριπόλεως, 5 ἐξ Ἀθηνῶν 3 ἐξ Ἄργους, 2 ἐκ Κέας, 1 ἐκ Τήνου, 1 ἐξ Ἄνδρου 1 ἐκ Σπετσῶν, 1 ἐκ Πολυκάνδρου, 1 ἐκ Θεσσαλίας καὶ εἷς ἐξ Ἀλεξανδρείας.

Ἡ δὲ πρὸς τὰ γράμματα ἐπίδοσις τῶν παίδων εἶναι ἡ ἑξῆς: Ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν 48 μὲν ἐντελῶς ἀγράμματοι ἔφθασαν οἱ πλεῖστοι μέχρι τελείας καὶ ἀπροσκόπτου ἀναγνώσεως, 32 δὲ ἐτελειοποιήθησαν εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· ὡς πρὸς τὴν γραφὴν 46 μὲν ἀπὸ τοῦ ἀλφαβήτου ἀρξάμενοι ἔφθασαν μέχρι τακτικῆς γραφῆς ἀπὸ χάρτου, 34 δὲ ἀπὸ τοῦ ἀλφαβήτου μέχρι λέξεων ἐπὶ ἀβάκων· τέλος ὡς πρὸς τὴν ἀριθμητικὴν 42 μὲν ἔχοντες μικρὰν γνῶσιν ἀριθμήσεως ἔφθασαν μέχρι τέλους τῶν πράξεων, οἱ δὲ λοιποὶ ἐντελῶς ἀρχάριοι μέχρις ἀριθμήσεως καὶ γραφῆς χαρακτήρων.

Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μαθημάτων ἐγένοντο ἐν ὅλῳ 112 παραδόσεις, ἤτοι τῆς μὲν ἠθικῆς 19, τῆς ἀρχαίας καὶ νέας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος 20, τῆς Γεωγραφίας 11, τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολιτεύματος 10, τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας 9, τῆς φυσικῆς 10, τῆς περιγραφῆς τῶν Ἀντικειμένων 8, τῆς Κοσμογραφίας 8, τῆς

Ὑγιεινῆς 5, τῆς Χημείας 6, τοῦ Ποινικοῦ νόμου 3, τῆς Φυσικῆς ἱστορίας 3.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐγένοντο ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν ἀπόρων παίδων· ὑμεῖς δὲ, κύριε πρόεδρε, κάλλιον παντὸς ἄλλου δύνασθε νὰ συνομολογήσητε τί κατορθώθη ἐν τόσῳ σχετικῶς ὀλίγῳ χρονικῷ διαστήματι. Πῶς παρελήφθησαν τὰ παιδία ταῦτα ἐν ἀρχῇ καὶ πῶς διάκεινται νῦν, πῶς ἐμορφώθησαν, πῶς ἀπέβαλον μετὰ τοῦ ἀγριωποῦ τῆς ψυχῆς καὶ τὸ τῆς μορφῆς, πῶς ἔμαθον νὰ ἀγαπῶσι καὶ νὰ σέβωνται, ταῦτα πάντα δύναται νὰ κατίδῃ τις εὐθὺς ἅμα δὶς ἢ τρὶς προσέλθῃ εἰς τὴν σχολήν. Παραδείγματα δὲ πλεῖστα καὶ ὁ ἐγχώριος τύπος καθ' ἑκάστην ἀνέγραφε καὶ ἡμεῖς πλεῖστα ἠδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν, ἂν τὸ ἐπέτρεπον τῆς ἐκθέσεως ταύτης τὰ στενὰ ὅρια.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰ τῆς διδασκαλίας ἐν γένει, ἐρχόμεθα δὲ νῦν διὰ συντόμων ν' ἀναφέρωμεν ὑμῖν καὶ τὰ κατὰ τοὺς πόρους τῆς σχολῆς.

Εὐθὺς ἅμα τῇ συστάσει τῆς σχολῆς καὶ πρὶν ἢ ὁ Σύλλογος ἐκλέξῃ ἔτι τὴν ἐφορίαν ἔσπευσαν πρῶτοι καὶ αὐθόρμητοι εἰς βοήθειαν τῆς σχολῆς ὁ ἐνταῦθα Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλλ. γραμάτων συνεισενεγκὼν δρ. 1000 καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας δρ. 300. Ἡ δὲ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ προεδρείου τοῦ Συλλόγου προσήνεγκεν ἀμέσως μὲν δρ. 1000, ὑπεσχέθη δὲ ἵνα καὶ κατ' ἔτος συνεισφέρῃ δρ. 2000 ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μαθημάτων τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας καὶ πρὸς ἀγορὰν ἐργαλείων χρησίμων διὰ τὰ μαθήματα ταῦτα. Τὸν ὅρον τῆς ἐπιτροπῆς προθύμως ἐξετελέσαμεν καὶ ἐνῷ εἰσηγάγομεν ὡς καὶ ἄνω ἐρρέθη τὰ μαθήματα ταῦτα ἐφροντίσαμεν καὶ κατηρτίσαμεν, προμηθευθέντες ἐκ Παρισίων ἐκ τοῦ καταστήματος τοῦ κ. Hachette et Cie, στοιχειώδη σειρὰν φυσικῶν ὀργάνων.

Ἅμα ἐκλεχθεῖσα ἡ ἐφορία τῆς σχολῆς ἔσπευσε νὰ ἐκδώσῃ τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον ἐξαιτουμένη συνδρομάς.

Τοῖς εὐπλούτοις Ἕλλησι καὶ πάσῃ φιλανθρώπῳ καρδίᾳ.

Ἐὰν τὸ αἴσθημα τῆς ἐλεημοσύνης, μάλιστα ἐν τῇ φιλανθρωπίᾳ, ἔτι καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς βαρβάροις διακρίνῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ θηρία, ἐν δὲ ταῖς ἑκασταχοῦ κοινωνίαις αὐτὸ τοῦτο κῆται ὁ ἀδαμάντινος δεσμὸς αὐτῶν, ἐὰν τὸ αἴσθημα τοῦτο ἦνε ἀληθῶς οὐράνιον ὑπὲρ τῶν ἀπειρηκότων καὶ ναυαγῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ γερόντων, ὑπὲρ τῶν ἀναπήρων καὶ τῶν τυφλῶν καὶ παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ θανάτου βαδιζόντων θρυμμάτων τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ζωῆς, ὑπὲρ ὧν ἱδρύονται τὰ γηροκομεῖα, νοσοκομεῖα καὶ πτωχοκομεῖα, ὑπάρχει ἐν τούτοις μεγάλη ὁμὰς δυσμοίρων τῆς κοινωνίας μελῶν ὑπὲρ ὧν, ἐν τῇ ἡλικίᾳ ἣν φέρουσιν, ἡλικίᾳ πλήρει ζωῆς καὶ ἁγνότητος, ἅμα δὲ ἐν Ἑλλάδι, τῇ ἀναγεννωμένῃ καὶ εὐέλπιδι ἡμῶν πατρίδι, καταφθάνον ἐν καιρῷ τὸ αἴσθημα τοῦ ἐλέους, δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν ἱερωτέραν ἐντολὴν τῆς κοινωνίας ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μᾶλλον σώτειραν ἐργασίαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ τοῦ μέλλοντός της. Ἡ ὁμὰς αὕτη εἶνε: οἱ ἐγκαταλελειμμένοι παῖδες.

Ἡ σωρεία αὕτη τῶν ἀνυποδήτων ἀλλὰ μηκέτι ἀσυνειδήτων ἀπορριμμάτων τῆς κοινωνίας, σωρεία ἥτις εἰς οὐδὲν ἡμάρτησεν ἔτι ἵνα τιμωρῆται οὕτω πικρῶς ἐν τῷ βίῳ, σωρεία ὀρφανῶν καὶ ἐρήμων παίδων ἥτις τυχοῦσα ἄλλως μητρικῆς ἀγκάλης θὰ προὐκάλει τὰ ἁγιώτερα αἰσθήματα καὶ τὰς θερμοτέρας εὐχὰς τοῦ ἀνθρώπου, σωρεία ῥιγῶσα ὑπὸ τὸν χειμῶνα γυμνὴ καὶ ἐν τῷ βορβόρῳ σηπομένη τῶν ὁδῶν, ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειαν καθ' ὅλως ἀνθρώπινον καὶ ἁπλοῦν αἴσθημα· τὰ παιδία ὅμως ταῦτα ἅπερ αὔριον θέλουσιν ἀνδρωθῇ, θέλου-

σιν ἀποκτήσῃ ἰσχυροὺς βραχίονας καὶ μυσαρὰ πάθη ἐν πάσῃ πιθανότητι, προσαποκτήσαντα ἐν τῇ σκοτίᾳ καὶ τῇ καταφρονήσει πρὸς τὰ σκοτεινὰ καὶ ἄγρια πάθη, σκοτεινοτέρους περὶ τοῦ κόσμου τούτου λογισμούς, δέον ἀπὸ τοῦδε νὰ ληφθῶσιν ὑπὸ γενναιοτέραν τινὰ μελέτην καὶ ἀληθῆ φροντίδα πρὸς ἠθικήν πως μόρφωσιν, οὐχὶ πλέον λόγῳ ἐλέους ὑπὲρ αὐτῶν τούτων καὶ μόνον, ἀλλ' ἔτι καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν. Ἐν ἁπλουστέρᾳ φράσει: σήμερον ὑπὸ τὴν κοινωνικὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολιτισμοῦ οὔτε δοῦλοι οὔτε πάροικοι διακρίνονται· οἱ πάντες ἐσμὲν ἴσοι, ἀλλὰ τὸ ἐγκαταλελειμμένον παιδίον λησμονούμενον ἔρημον ἐν τῇ σκοτίᾳ, πιθανῶς νὰ διαπλασθῇ λυμεών, χειραγωγούμενον ὅμως ὀλίγον ἐν τῇ κοινωνίᾳ βεβαίως μίαν ἡμέραν οὐχὶ μόνον θέλει ἀναφανῇ ἐργάτης ἀγαθὸς καὶ τίμιος, ἀλλὰ καὶ συνεργάτης ἡμῶν καὶ ἀδελφός· ἴσως σωτήρ. — Ἑτέρωθεν εἶναι σαφὲς ὅτι τὸ πρὸς τοὺς ἐπαίτας, γέροντας, ἀναπήρους ἔλεος, καί τοι θεῖον, λήγει ἐν αὐτῷ τούτῳ οὐδ' ἐλπίζει ἀμοιβὴν ἢ καρπόν· τὸ πρὸς τοὺς ἐρήμους ὅμως παῖδας ἔλεος καὶ ἡ φροντὶς ὑπὲρ αὐτῶν, ἐνέχουσι τὴν ἐλπίδα νὰ ἴδωσι μίαν ἡμέραν τὸ παιδίον ἐκεῖνο ἀγαθὸν πολίτην καὶ γενναῖον ἄνδρα. Ἔτι πλέον· αἱ σχολαὶ τοῦ λαοῦ ἐν αἷς διδάσκονται ἐνήλικες ἐργάται, καί τοι ἄρισται, φωτίζουσι καὶ βελτιοῦσι τὴν διάνοιαν μᾶλλον ἢ ἅπτονται τῆς καρδίας καὶ κατασκευάζουσι τὸν μέλλοντα ἄνθρωπον. Ἡ *Σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων* σκοπεῖ καὶ δύναται ἀμφότερα.

Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ἡ Ἑλλὰς ἅπασα, ὥς ποτε τὸ πάλαι, δύναται καὶ ὀφείλει εἴπέρ ποτε νῦν νὰ καταστῇ ἡ ἤρεμος ἑστία τῶν φώτων, ἡ τιτθὶς τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ πνοὴ τῆς ἡμερώσεως τῶν γειτόνων λαῶν. Ἐν ᾗ σήμερον διακείμεθα πολιτικῇ καταστάσει, μόνον διὰ τῆς καθόλου ἀρετῆς δυνάμεθα νὰ βαδίσωμεν ἐπὶ τὰ πρόσω, μίαν ἡμέραν ἀναδεικνύμενοι ὁ ἀληθῶς σώφρων καὶ τελειότερος λαὸς ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἑτέρωθεν δὲ κερδαίνοντες τὴν ἀγάπην καὶ τὴν τιμὴν τοῦ πεπολιτισμέ-

νου κόσμου, ἅπερ μόνα δύνανται νὰ δώσωσιν ἐν τέλει ἀρωγὸν καὶ ζείδωρον τὴν χεῖρα εἰς τὰ ἀσθενῆ καθ' ἑαυτὰ καὶ μικρὰ ἔθνη. Καὶ ἡ Σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων ἐπὶ τοῖς ἀνωτέρω μίαν ἔχει εὐχήν: νὰ πλάσῃ ἀγαθοὺς ἐργάτας, ὄχι λογίους· ἕνα πόθον: νὰ ἐγείρῃ φραγμὸν πρὸ τοῦ ἀπελπισμοῦ τῶν ἐρήμων καὶ τοῦ βαράθρου πρὸς τὸ ἔγκλημα.

Ἐπὶ ταῖς χρυσαῖς αὐταῖς ἐλπίσιν ἡ Σχολὴ τείνει τὸν δίσκον καὶ ἐπικαλεῖται ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλελειμμένων παιδίων καὶ ἐν τούτοις μελλόντων πολιτῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐπικαλεῖται τὸν ἔρανον παντὸς φιλεθνοῦς καὶ φιλανθρώπου, μάλιστα δὲ τὸ τάλαντον ἐκείνων, οὓς τοσοῦτον ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἠλέησεν. —Μητέρες, ἐλεήσατε τὰ ἔρημα καὶ ἀνυπόδητα παιδία, διότι ταῦτα φέρουσι τὴν αὐτὴν ἡλικίαν καὶ τρυφερότητα τῶν φιλτέρων θησαυρῶν σας· Κύριοι, ἐλεήσατε καὶ οἰκτείρατε τὰ ἐγκαταλελειμένα, διότι τέλος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἡ τύχη κοινὴ καὶ ἄδηλος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Δεκεμβρίου 1872.

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Ρ. ΡΑΦΑΗΛ
Οἱ Κοσμήτορες	*Οἱ Γραμματεῖς*
ΑΡ. ΒΑΜΠΑΣ	ΜΙΧΑΗΛ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ
Α. Ν. ΣΤΟΥΠΗΣ	ΔΗΜΗΤΡ. Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ.
Σ. Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ	

Καὶ οἱ ἡμέτεροι συμπολῖται συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τῆς σχολῆς ταύτης προθύμως ἔσπευσαν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς· πρῶτοι δὲ πάντων οἱ ἀξιότιμοι παντοπῶλαι κκ. Σ. Πυρρῆς, Δ. Παπανικολάου καὶ Κ. Μπρούμης ἔσπευσαν διὰ συγκινητικῶν ἐπιστολῶν νὰ συνεισφέρωσιν ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῶν δωρεὰς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς σχολῆς.

Εκρίναμεν καλὸν πρὸς τούτοις ἵνα ἀποστείλωμέν ἐκ τῶν ἡμετερων ἐγκυκλίων τινὰς καὶ πρὸς τὸν νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Γ. Δρακόπουλον, ὅστις προθύμως συνήνεσε νὰ συστήσῃ τὴν ἡμετέραν σχολὴν εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ νομοῦ δήμους, οἵτινες ἔσπευσαν ἡγουμένου τοῦ δήμου Ἀθηναίων νὰ .. δράμωσι τὴν σχολήν.

Δημοσιεύοντες κατωτέρω τὸν πίνακα τῶν φιλογενῶν δωρητῶν κρίνομεν περιττὸν νὰ προσθέσωμέν τι. Ὁ Σύλλογος ἔσπευσεν εὐθὺς νὰ ἀναγράψῃ αὐτοὺς εὐεργέτας, ἡμεῖς δ' ἐφροντίσαμεν νὰ ἐνσπείρωμεν εἰς τὰς ἁπαλὰς τῶν παίδων ψυχὰς λατρείαν καὶ σέβας πρὸς τὰ ὀνόματα ταῦτα. Ἰδίας δὲ μνείας κρίνομεν ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἐν Ὀδησσῷ ἀδελφοὺς κκ. Μενέλαον καὶ Ὀδυσσέα Νεγρεπόντε σπεύσαντας αὐθορμήτως νὰ ἀποστείλωσιν ἐκ τῶν πρώτων τῇ σχολῇ δρ. 1000.

Ἰδοὺ τὰ ὀνόματα ταῦτα.

Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων	δρ.	1000
Ἐπιτροπὴ ἐμψυχώσεως ἐθν. βιομηχανίας	»	1000
Ἀδελφοὶ Νεγρεπόντε ἐν Ὀδησσῷ	»	1000
Ὁ δῆμος Ἀθηναίων	»	400
Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας	»	300
Ἡ κυρία Τερψιχόρη Β. Μελᾶ	»	300
Ὁ κ. Ἀνδρέας Συγγρὸς	»	300
Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Β. Ἑλλ. πρεσβεία	»	250
Ὁ κ. Σκαρλάτος Σοῦτσος	»	200
Ὁ κ. Ἰωάννης Β. Σερπιέρης	»	196
Ὁ κ. Ν. Α. Νάζος	»	150
Ὁ κ. Κ. Μενέλαος	»	125
Ὁ κ. Μιλτιάδης Βαλτατζῆς ἐν Κ/νουπόλει	»	115
Ο κ. Κ. Καραπάνος »	»	113,50,
Ὁ κ. Α. Ῥικάκης	»	104
Ὁ κ. Εὐστάθιος Σῖμος ἐν Κ/πόλει	»	100
Ὁ κ. Ἰω. Καλλέργης »	»	100

Ὁ κ. Ν. Πασπαλλῆς ἐν Κ/πόλει		δρ.	100
Ὁ κ. Ρ. Ε. Ῥαφαὴλ	»	»	100
Ὁ κ. Ἰω. Γεωργαντόπουλος	»	»	100
Ὁ κ. Ἀμβρ. Μαυροκορδάτος	»	»	100
Ὁ κ. Μιχαὴλ Κατσίμπαλης ἐνταῦθα		»	100
Ἡ Μονὴ Πεντέλης		»	100
Ὁ κ. Π. Λάμπρος		»	100
Ὁ κ. Παντολ. Θεολόγης		»	100
Ἡ κ. Αἰκατερίνη Δαμαλᾶ		»	100
Ἡ κ. Παρασκευὴ Γοργόλη		»	100
Ὁ κ. Λέων Μελᾶς		»	100
Ὁ κ. Μάρκος Ῥενιέρης		»	100
Ὁ κ. Γεώργ. Παχὺς		»	100
Ὁ κ. Λεονάςρδος Μ ερκάτ		»	100
Ὁ κ. Μελέτιος Κωνσταντόπουλος		»	100
Ἡ κ. Πιπίνα Κωνσταντοπούλου		»	100
Ὁ κ. Λεωνίδας Ι. Χρυσοβελόνης		»	100
Ὁ Δῆμος Ἀκραιφνίων		»	99,75
Ὁ Δῆμος Θηβαίων		»	99,75
Ὁ κ. Δ. Σβορῶνος ἐν Κωνσταντινουπόλει		»	75
Ὁ κ. Σπυρίδων Καλύβας		»	75
Ὁ κ. Θ. Λαμπαδάριος		»	60
Ὁ κ. Σπυρίδων Πυρρῆς		»	60
Ὁ κ. Ζωρζῆς Καλτσᾶς ἐν Χίῳ		»	52
Ὁ κ. Γ. Σουρίας	»	»	51,20
Ὁ κ. Δημ. Παππανικολάου		»	50
Ὁ κ. Βασίλειος Μελᾶς		»	50
Ὁ κ. Ε. Ῥηγάδης		»	50
Ὁ κ. Περικλῆς Ἀγγελόπουλος		»	50
Ὁ κ. Ἐρρῖκος Σλίμαν		»	50
Ὁ κ. Γεράσιμος Δρακόπουλος		»	50
Ἡ κ. Εὐφημία Καλλέργη ἐν Κωνσταντινουπόλει		»	50

Ὁ κ. Ἡρακλῆς Βασιάδης ἐν Κωνσταντινουπόλει		δρ.	50
Ὁ κ. Δ. Παππαδόπουλος	»	»	50
Ὁ κ. Ἐλ. Κωνσταντίδης	»	»	50
Ὁ κ. Γ. Διάγγελης	»	»	50
Ὁ κ. Π. Καρδαμίτσης	»	»	50
Ὁ κ. Δ. Ῥαζῆς	»	»	50
Ὁ κ. Ἰω. Γκιὼν	»	»	50
Ὁ κ. Ἀπ. Βαφειάδης	»	»	50
Ὁ κ. Μ. Λιβάνιος	»	»	50
Ὁ κ. Ῥάλ. Ἀντωνιάδης	»	»	50
Ὁ κ. Μιχαὴλ Μπογιατζῆς	»	»	50
Ὁ κ. Κ. Ἀξελὸς	»	»	50
Ὁ κ. Παῦλος Καλλιγᾶς		»	50
Ὁ κ. Ποθητὸς Ῥεβελάκης		»	50
Ὁ κ. Δημοσθ. Μητσόπουλος		»	50
Ὁ κ. Πέτρος Πυρρῆς		»	50
Ὁ κ. Ἰωάννης Νικήτας		»	50
Ὁ κ. Ἀνδρέας Καλύβας		»	50
Ὁ κ. Κ. Μπρούμης		»	50
Ἡ κ. Χρηστίνα Ἀρ. Δοσίου		»	50
Ὁ κ. Ἰω. Τάξης		»	50
Ὁ κ. Δ. Μπότασης		»	50
Ὁ κ. Κ. Γούναρης		»	50
Ἀνώνυμος		»	50
Ὁ κ Κάρολος Οὔϊνδαμ		»	20
Ὁ κ. Χ. Τυπ. Πρετεντέρης		»	30
Ὁ Δῆμος Σαλαμῖνος		»	25
Ὁ Δῆμος Μεγαρέων		»	30
Ἡ κ. Σμαράγδα Σούτσου		»	25
Ὁ κ. Κυριακὸς Λαμπρύλλος		»	30
Ὁ κ. Ν. Μελισσίδης		»	10
Ἡ κ. Ἑλένη Γ. Ῥεβελάκη		»	25

Ὁ κ. Λ. Μηλιώτης		δρ.	23
Ὁ κ. Κάρολος Μέρλιν		»	25
Ὁ κ. Γ. Θ. Στάγκαλης		»	10
Ὁ κ. Χ. Ἀσημακόπουλος		»	25
Ὁ κ. Α. Πρεζάνης		»	25
Ὁ κ. Ι. Ζωγράφος		»	10
Ὁ κ. Σπ. Πετρόπουλος		»	20
Ὁ κ. Ἰω. Τζιμῆς		»	20
Ὁ κ. Μιχ. Κεφάλας	ἐν Χίῳ	»	11,30
Ὁ κ. Ἀπόστ. Λάππας	»	»	11,30
Ὁ κ. Γεώρ. Χανδρῆς	»	»	11,30
Ὁ κ. Α. Θ. Καμπάνης	»	»	11,30
Ὁ κ. Ἰω. Θ. Πετροκόκκινος	»	»	22,60
Ἡ κ. Ταρσῆ Δρομοκαΐτη	»	»	22,60
Ὁ κ. Γ. Βατάκης	»	»	5,65
Ὁ κ. Σταμ. Κωνσταντινίδης	»	»	11,30
Ὁ κ. Κ. Ζολώτας	»	»	11,30
Ὁ κ. Ἰω. Πολεμίδης	»	»	11,30
Ὁ κ. Ἰω. Ζώδης	»	»	11,30
Ὁ κ. Δ. Ἀνδρεάδης	»	»	6,40
Ὁ κ. Σταμ. Σγουρὸς	»	»	5,65
Ὁ κ. Ι. Κυπριδάκης	»	»	5,65
Ὁ κ. Μ. Γ. Τσελεπίδης	»	»	11,30
Ἡ κ. Σοφία Ν. Ἀτζάλα	»	»	11,30
Ὁ κ. Κων. Ι. Πρώϊος	»	»	10,20
Ὁ Χίου Γρηγόριος	»	»	26
Ὁ κ. Κων. Β. Μποτζάνης	»	»	26
Ὁ κ. Ζωρζῆς Καλουτᾶς	»	»	52
Ὁ κ. Ἰωάννης Παπάζης	»	»	26
Ὁ κ. Σταμάτιος Παπάζης	»	»	26
Ὁ κ. Ε. Δ. Πατρινὸς	»	»	26
Ὁ κ. Παντολέων Σ. Καλουτᾶς	»	»	26

Ὁ κ. Δημήτριος Νομικὸς	δρ.	26
Ὁ κ. Γεράσιμος Κοντομίχαλος	»	10

Ἐδήλωσαν δὲ ὅτι θέλουσι συνεισφέρει κατ᾽ ἔτος ποσὰ οἱ ἑξῆς:

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Βιομηχανίας	δρ.	2,000
Ὁ κ. Ε. Ῥηγάδης	»	50
Ὁ κ. Σπυρ. Καλύβας	»	25
Ὁ κ. Γ. Θ. Στάγκαλης	»	10
Ὁ κ. Ἰωάννης Νικήτας	»	50
Ὁ κ. Χ. Ἀσημακόπουλος	»	25
Ἡ Μονὴ Πεντέλης	»	100
Ὁ κ. Α. Πρεζάνης	»	25
Ὁ κ. Ι. Ζωγράφος	»	10
Ὁ κ. Σπ. Πετρόπουλος	»	20
Ὁ κ. Ἰω. Τζιμῆς	»	20
Ὁ Δῆμος Ἀκραιφνίων	»	100

Ἀλλὰ πλὴν τούτων συνεισήνεγκον ὁ κ. Δ. Σουρμελῆς τὰς τρεῖς πρώτας δόσεις μιᾶς μετοχῆς τῆς ἐπὶ ἐνεχύρῳ Πιστωτικῆς Τραπέζης, ὁ δὲ κ. Χαρ. Σπηλιόπουλος τρεῖς πρώτας δόσεις τριῶν μετοχῶν τῆς αὐτῆς Τραπέζης.

Εὐγενεῖς δέ τινες νέοι μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Ἀθηνῶν προσεφέρθησαν μετ᾽ αὐταπαρνήσεως καὶ ἐδίδαξαν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα ἠρεμούσης σκηνῆς τὸ δρᾶμα *Κρητικὸς ἀγὼν*, ὑπὲρ τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων.

Εἰς εἴδη δὲ συνεισήνεγκον οἱ ἑξῆς: οἱ Ἀδελφοὶ Περρῆ συλλογὴν διαφόρων ὑπ᾽ αὐτῶν ἐκδοθέντων διδακτικῶν βιβλίων, ὁ κ. Π. Φ. Χάγερ τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὴν σχολὴν γραφικὴν ὕλην, ὁ κ. Θ. Ν. Φιλαδελφεὺς διάφορα διδακτικὰ βιβλία, ὁ κ. Κ. Σ. Βλαστὸς ὁμοίως, ὁ κ. Γ. Κωνσταντινίδης ὁμοίως, τὰ καταστήματα Ἀνδρέου Κορομηλᾶ τὰ τυπωτικὰ τῶν προγραμμάτων, τῶν προκηρύξεων καὶ τῶν εἰσιτηρίων τῆς σχολῆς, ὁ κ. Δ. Θω-

μαΐδης 30 σώματα ἐφημερίδος τῶν Παίδων, ὁ κ. Λέων Μελᾶς 25 σώματα Γεροστάθη, ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρία τοὺς κεχρωματισμένους πίνακας τῆς ἱερᾶς ἱστορίας καὶ τῶν ἠθικῶν διηγημάτων καὶ διάφορα βιβλία, ὁ κ. Δ. Α. Κορομηλᾶς 9 μεγάλους πίνακας Φυσικῆς ἱστορίας, ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν γραμμάτων διάφορα βιβλία, ὁ κ. Ἀ. Βαμπᾶς 55 ἀντίτυπα τῆς μικρᾶς Καλύβης τοῦ Δάσους, ὁ κ. Γ. Μανοῦσος 50 σώματα τῆς καλλιγραφίας του, ὁ κ. Π. Ῥοντόπουλος 100 Ἑλλ. ἱστορίας, ὁ κ. Σ. Κουσουλῖνος διάφορα διδακτικὰ βιβλία. Τέλος ὁ κ. Ἀντώνιος Ἀλβέρτης προσεφέρθη νὰ ἐμβολιάσῃ δωρεὰν τοὺς παῖδας τῆς ἡμετέρας σχολῆς, ὁ δὲ κ. Ἰω. Κουτούζης διευθυντὴς τοῦ κουρείου «Ἐθνοφύλαξ», ἀνέλαβε δωρεὰν τὴν φροντίδα τῆς καθαριότητος τῆς κεφαλῆς τῶν παίδων, ἣν ἐκτελεῖ μετὰ σπανίου ζήλου.

Φιλάνθρωπος ὁμογενὴς παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις ἕνεκα λόγων ὑγείας, ἐπεσκέφθη τὴν ἡμετέραν σχολὴν καὶ τοσοῦτον συνεκινήθη ὥστε ἀμέσως συνεισήνεγκε ποσὸν χρηματικόν, ὅπως χρησιμεύσῃ καθ' ὃν τρόπον ὁρίσωσιν οἱ παῖδες. Οὗτοι ἀπὸ συμφώνου ἀπεφάσισαν ἵνα τὰ χρήματα ταῦτα χρησιμεύσωσι ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀγροτικὸν συμπόσιον· τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐγκρίνασα ἡ ἐφορία προσήνεγκε καὶ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς σχολῆς τὸ ἀναγκαῖον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δαπάνης ποσόν. Οὕτω δὲ πάντες οἱ μαθηταὶ ἡγουμένου τοῦ διδασκάλου μετέβησαν τῇ 8 Ἰουλίου εἰς τὴν παρὰ τὰ Πατήσια ἐξοχικὴν τοποθεσίαν Ἅγιος Ἐλευθέριος καὶ συνέφαγον ζητωκραυγοῦντες ὑπὲρ τοῦ δωρητοῦ, τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς σχολῆς.

Κατωτέρω παρατηρεῖτε λεπτομερῶς, κ. Πρόεδρε, ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ταμίου τὰ ἔσοδα καὶ τὰς δαπάνας τῆς Σχολῆς. Ἐνταῦθα δὲ κρίνομεν καλὸν νὰ προσθέσωμεν δύο λέξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν διανομὴν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων εἰς τοὺς παῖδας, ἣν καὶ ῥητὸν ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου κανονισμοῦ ἀναγράφει.

Ἡ ἐφορία τῆς σχολῆς δηλαδὴ ἔκρινε καλὸν ὅπως κατὰ τὴν

πρώτην σύστασιν τῆς σχολῆς λάβῃ ὡς γνώμονα τῆς διανομῆς τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων οὐχὶ τὴν φοίτησιν ἢ τὴν εὐταξίαν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν παίδων, ἀλλὰ τὴν ἀπορίαν καὶ γυμνότητα αὐτῶν. Καὶ δὴ κατασκευάσαντες 60 ζεύγη ὑποδημάτων καὶ 64 στολὰς ὁμοιομόρφους μετὰ πίλων, φερούσας τὰ ἀρχικὰ γράμματα Σ. Α. Π. διενείμαμεν ταύτας εἰς τοὺς παῖδας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν Α′ τοῦ ἔτους, οὕτως ὥστε τινὲς μὲν παῖδες ἔλαβον ὑποδήματα, τινὲς δὲ ἐνδύματα, τινὲς δὲ ἀμφότερα· ἐν συνόλῳ δὲ εἰς 89 παῖδας παρέσχομεν ἀρρωγὴν κατὰ τῆς γυμνότητος αὐτῶν καὶ τοῦ ψύχους τοῦ χειμῶνος. Ἐκ τούτων 35 μὲν ἔλαβον καὶ ὑποδήματα καὶ ἐνδύματα, 25 μόνον ὑποδήματα καὶ 29 μόνον ἐνδύματα.

Ταῦτα εἶναι, κύριε Πρόεδρε, ὅσα διεπράχθησαν ἐν τῇ σχολῇ μέχρι τοῦδε.

Ἐπισυνάπτομεν ὑμῖν σὺν τῇ ἐκθέσει τοῦ ταμίου τὸν κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων ἐκφωνηθέντα λόγον, σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ νὰ δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ἡμῶν ὑπολήψεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1873.

Ὁ ἔφορος — **Α. ΜΑΝΣΟΛΑΣ.**

Οἱ κοσμήτορες
Α. ΒΑΜΠΑΣ.
Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ.
Α. ΣΤΟΥΠΗΣ.

Πρὸς τὸν ἔφορον τῆς τῶν ἀπόρων παίδων σχολῆς.

Κύριε Ἔφορε,

Λήξάσης τῆς παρούσης περιόδου σπεύδω νὰ ἐκτελέσω τὸ ἐμὸν καθῆκον, ἐκθέτων ὑμῖν τὸν ἰσολογισμὸν τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων ἐσόδων καὶ ἐξόδων μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου.

Καὶ δή, ὡς παρατηρεῖτε, κατὰ τὸν ἐν τέλει ἰσολογισμόν, τὰ μὲν ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς δρ. 10313.72 τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δρ. 4227.02. μένει δὲ περίσσευμα ἐκ δρ. 6086.70, συνιστάμενον ἐκ μιᾶς μετοχῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀγορασθείσης ἐπ' ὀνόματι τῆς Σχολῆς ἀντὶ δρ. 2922, καὶ ἐκ μετρητῶν δρ. 3164.70 κατατεθειμένων εἰς ἀνοικτὸν λ/σμὸν παρὰ τῷ κ. Δ. Α. Κορομηλᾷ πρὸς 5 $^0/_0$ τῇ ἀποφάσει τῆς ἐφορίας. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ῥηθέντος περισσεύματος καταλογιστέον καὶ τρεῖς ἀποδείξεις τριῶν καταθέσεων διὰ μίαν μετοχὴν τῆς ἐπὶ ἐνεχύρῳ τραπέζης, δῶρον τοῦ κ. Σουρμελῆ, καὶ ἑτέραν ὁμοίαν τριῶν ὡσαύτως καταθέσεων διὰ μίαν μετοχὴν τῆς ἰδίας Τραπέζης, δῶρον τοῦ κ. Χαρ. Σπηλιοπούλου, τὰς ὁποίας δὲν ἐσημείωσα εἰς τὰ ἔσοδα, ὡς μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐκπωλήσω αὐτὰς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐφορίας καὶ μὴ γινώσκων ἑπομένως οὐδὲ πόσον ἀκριβῶς νὰ ὑπολογίσω αὐτάς, ἀφήσας τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἰς τὸν διάδοχόν μου.

Ὅτι ἡ ἡμετέρα κοινωνία, κύριε Ἔφορε, προθύμως ἀπεδέχθη τὴν σύστασιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Σχολῆς δεικνύουσι προφανῶς αἱ κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα, ἀπὸ Νοεμβρίου 1872 μέχρι τοῦδε, ἀποσταλεῖσαι προσφορὰὶ παρὰ διαφόρων φιλομούσων καὶ φιλανθρώπων κυρίων, οἵτινες πέποιθα καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲν θέλουσι παύσει μεριμνῶντες ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς ἤδη ἐπ' ἀγαθῷ ἐπιτευχθείσης ἱδρύσεως τῆς τῶν ἀπόρων παίδων Σχολῆς.

Περαίνων τὴν ἔκθεσίν μου ταύτην, ἐκφράζω τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας μου τῇ Ἐφορίᾳ διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην αὐτῆς.

Ἀθήνησι τῇ 31 Αὐγούστου 1873.

Ὁ Ταμίας

Σ. Χ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐφόρου κ. Α. Μανσόλα τὴν 3 Δεκεμβρίου ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων τῆς Σχολῆς.

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσὸς» ἐγκαινιάζων σήμερον διὰ τῆς εὐλογίας σου, Πανιερώτατε Μητροπολῖτα, τὴν σχολὴν τῶν ἀπόρων παίδων ἐκπληροῖ καθῆκον ὑπέρτατον, ἐπιβαλλόμενον παρ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ ὄντως σκοποῦ, ὃν ἀνέλαβε νὰ ἐκπληρώσῃ, καὶ ὅστις τόσῳ μᾶλλον θέλει ἐπιτευχθῇ, καθόσον θὰ ἐξακολουθῇ νὰ περιβάλληται μὲ τὰς εὐλογίας καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔχομεν Πανεπιστήμιον, Γυμνάσια, Ἑλληνικὰ καὶ Δημοτικὰ σχολεῖα καὶ ἄλλα τινὰ δημόσια καὶ οὐκ ὀλίγα ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, στερούμεθα ὅμως τῶν χρησιμωτέρων, δὲν ἔχομεν ἐργατικῆς τάξεως διδακτήρια, ἡ δὲ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ δὲν εἶναι, ὡς ἔδει διαδεδομένη, εἰ καὶ σήμερον, ὅτε ἡ ἐργασία καὶ τὰ κεφάλαια ἔλαβον ἐν τῇ ἐθνικῇ οἰκονομίᾳ θέσιν τόσον εὐρεῖαν, οἱ δὲ ἐργάται θεωροῦνται καὶ εἶναι τὰ πρώτιστα τῆς παραγωγῆς ὄργανα, ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ καὶ ἡ διανοητικὴ τῆς ἐργατικῆς τάξεως ἀνάπτυξις θεωρεῖται ὡς τὸ ἀσφαλέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον μέσον κοινωνικῆς προόδου.

Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐργατικῆς τάξεως τῆς πρωτευούσης ἔλαβον πρό τινων ἐτῶν ἀξιότιμοι συμπολῖται, συστήσαντες τὴν Ἑταιρίαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, ἧς μέλη τινὰ ἀνέλαβον ἀξιεπαίνως τὴν ἐντολὴν νὰ μεταδίδωσιν εἰς τοὺς προσερχομένους ἐργάτας διὰ διδασκαλίας εὐκρινοῦς, πολυτίμους δι' αὐτοὺς γνώσεις.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς κυρίως ἐργατικῆς τάξεως, ὑπάρχει τάξις τις παίδων, ὧν ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις ἐπιβάλλεται καὶ ὡς καθῆκον φιλανθρωπίας. Ὑπάρχουσι παιδία, ἅτινα ἅπαντες βλέπομεν καθ' ἑκάστην, ἅτινα ὅλοι γνωρίζομεν καὶ ὅλοι συμπαθοῦμεν, ἅτινα οὐδεμίαν λαμβάνουσιν ἀνατροφήν, ἅτινα οὔτε ἐφοίτησαν, οὔτε

φοιτῶσιν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, εἴτε διὰ τὴν ἐντελῆ τῶν γονέων αὐτῶν ἀπορίαν, προτιμώντων νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς μικρᾶς αὐτῶν ἐργασίας ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας των, εἴτε διότι γονεῖς ἀμαθεῖς καὶ ἀγράμματοι ἀμελοῦσι νὰ λάβωσι τὰ τέκνα αὐτῶν τὴν στοιχειωδεστέραν τῶν γραμμάτων ἐκπαίδευσιν.

Παρὰ τὰ παιδία ὅμως ταῦτα ὑπάρχουσιν ἕτερα, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων εἰσὶν ἐντελῶς ἐγκαταλελειμμένα, καὶ ἅτινα τέκνα τῆς εἱμαρμένης, οὐδέποτε ἴσως ἐγνώρισαν ἢ ᾐσθάνθησαν τῆς μητρικῆς στοργῆς τοὺς παλμοὺς, οὐδέποτε τὰ νεαρὰ, ἀλλὰ μαραμμένα αὐτῶν χείλη ἐπρόφεραν τὴν πρώτην ἐκείνην λέξιν, ἣν τὸ νήπιον κατὰ πρῶτον ἀρθρόνει, ἀλλὰ μίαν κατάραν! Οὐδέποτε τὰ τέκνα ταῦτα ᾐσθάνθησαν τὴν χαρὰν, ἥτις ἐκδηλοῦται εἰς τοὺς ὑγροὺς τοῦ νηπίου ὀφθαλμοὺς καὶ εἰς τὰ μειδιῶντα αὐτῶν χείλη, καὶ ἥτις κατ' ἔνστικτον τινὰ καὶ μυστηριώδη ἠλεκτρισμὸν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ φίλτρον πατρὸς καὶ μητρός. Τὰ παιδία ταῦτα περιτρέχουσι τὰς ἀγυιὰς τῆς πόλεως, διαιτῶνται εἰς τὰς στενωποὺς, τὰ ἐρείπια ἢ παρὰ τὰς βαθμίδας καὶ τὰς θύρας τῶν ὑπογείων, στερούμενα πάσης διανοητικῆς ἀναπτύξεως.

Οἱ παῖδες οὗτοι, καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, παρὰ τὸ χεῖλος τῆς κακίας εὑρισκόμενοι, κινδυνεύουσι νὰ κατασταθῶσιν ἀντὶ χρησίμων καὶ παραγωγικῶν τῆς κοινωνίας μελῶν, μάστιγες αὐτῆς.

Εἰς τὰ παιδία λοιπὸν ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν τούτων πρόκειται νὰ παράσχῃ φιλοξενίαν διανοητικῆς τροφῆς ἡ σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων καὶ νὰ μεταδίδῃ εἰς αὐτὰ διὰ διδασκαλίαν ὅσον ἔνεστι μὲν ἁπλῆς καὶ καταληπτῆς, ἀλλὰ θερμῆς καὶ εἰλικρινοῦς, διδάγματα τινὰ δι' ὧν, οὐ μόνον ἡ διάνοια αὐτῶν θέλει καλλιεργηθῇ, ἀλλὰ νὰ δύνανται βαθμηδὸν νὰ μορφωθῶσι χρήσιμα καὶ παραγωγικὰ τῆς κοινωνίας μέλη, ἐργάται ὑπομονητικοὶ, πεφωτισμένοι καὶ εὐσεβεῖς, τιμῶντες τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐλογοῦντες τὴν πενίαν.

Κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων, αἱ ἐν αὐτῇ παραδόσεις διαιροῦνται εἰς πρωϊνὰς καὶ ἑσπερινάς. Ἐπὶ

τοῦ παρόντος ὅμως ἐκρίθη εὔλογον νὰ γίνῃ ἔναρξις μόνον τῶν ἑσπερινῶν παραδόσεων, βραδύτερον δὲ θέλουσι συστηθῇ καὶ αἱ πρωϊναί, ἐν αἷς ἡ διδασκαλία δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ τὸ γραμματικώτερον.

Τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ σημειωθέντα μαθήματα θέλουσι παραδίδει μέλη τοῦ Συλλόγου, τὴν δὲ παράδοσιν τοῦ μαθήματος τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Εὐαγγελίου ἀνεδέχθη, μετ' ἀξιεπαίνου προθυμίας, ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας κ. Α. Διομήδης Κυριακός.

Ἀλλ' ἡ σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων, ὅσον καὶ ἂν ἀναπτύξωσι ζῆλον, καὶ ὅσην καὶ ἂν καταβάλωσι προθυμίαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ διδάσκαλοι δὲν θὰ ἔχῃ ἴσως ἄφευκτον τὴν ἐπιτυχίαν, ἂν δὲν τύχῃ καὶ τῆς συνδρομῆς ὅλων ὑμῶν, τῆς κοινωνίας ἁπάσης· καὶ εἰς τὴν ἀρωγὴν ταύτην στηριζόμενος ὁ Φιλολογικὸς ἡμῶν Σύλλογος, ἀνέλαβε μετὰ πεποιθήσεως τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συστάσεως αὐτῆς.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΤΩΝ

ΑΠΟΡΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α′.

Σύστασις τῶν σχολῶν.

Ἄρθρον 1. Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσὸς» πρὸς τῇ ἐν Ἀθήναις συστηθείσῃ σχολῇ τῶν ἀπόρων παίδων συνιστᾷ σχολὰς καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β′.

Σκοπὸς τῶν σχολῶν.

Ἄρ. 2. Σκοπὸς τῶν σχολῶν εἶναι ἡ ἠθικὴ μόρφωσις καὶ ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις τῶν ἀπόρων παίδων.

Ἄρ. 3. Ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτυγχάνεται δι' εὐκρινοῦς καὶ ἁπλῆς διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως, τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀριθμητικῆς, τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς ἐφηρμοσμένης ἐπὶ παραδειγμάτων εἰλημμένων ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τῆς ἀρχαίας καὶ νέας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς γεωγραφίας καὶ ἰδίως τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, τῶν στοιχείων τῆς φυσικῆς, τῆς φυσικῆς στορίας καὶ τῆς χημείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ′.

Διοίκησις τῶν σχολῶν.

Ἄρ. 4. Αἱ σχολαὶ διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσοῦ», διοικοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων κοσμητειῶν.

Ἄρ. 5. Αἱ κοσμητεῖαι ὑποβάλλουσι κατὰ τριμηνίαν πληροφορίας περὶ τῶν σχολῶν τῷ Συλλόγῳ.

Ἄρ. 6. Κατὰ μῆνα Αὔγουστον πᾶσα κοσμητεία πέμπει τῇ ἐφορίᾳ τοῦ Συλλόγου γενικὴν περὶ τῆς σχολῆς ἔκθεσιν.

Ἄρ. 7. Ὁ ἔφορος τῆς σχολῆς θέλει συνεννοεῖσθαι πρὸς τὰς δημοτικὰς καὶ διοικητικὰς ἀρχὰς τῶν πόλεων καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν ἀπόρων παίδων πρὸς εὐχερεστέραν καὶ τακτικωτέραν αὐτῶν συνάθροισιν.

Ἄρ. 8. Πᾶσα κοσμητεία συντάσσει ἅμα ἐκλεγομένη τὸν προϋπολογισμὸν της σχολῆς.

Τμῆμα α′.

Σχολὴ τῶν ἀπόρων παίδων ἐν Ἀθήναις.

Ἄρ. 9. Ὁ Σύλλογος ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν του ἔφορον καὶ ἓξ κοσμήτορας τῆς Σχολῆς.

"Αρ. 10. Ὁ ἔφορος ἀντιπροσωπεύει τὴν κοσμητείαν συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

"Αρ. 11. Ἐκ τῶν κοσμητόρων εἷς μὲν ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως, ὅστις τηρεῖ τὰ πρακτικὰ καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν, ἕτερος δὲ ταμίου τῆς σχολῆς.

"Αρ. 12. Μετὰ τῆς κοσμητείας τῆς σχολῆς συνεδριάζει καὶ συμπράττει καὶ ὁ τακτικὸς πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἔχων συμβουλευτικὴν μόνον ψῆφον.

"Αρ. 13. Εἰς τὸν ἔφορον μετὰ τῶν κοσμητόρων ἀνατίθεται: α΄) ἡ σύνταξις καὶ ἡ ἀνάρτησις τῶν καταλλήλων εἰδικῶν προγραμμάτων, β΄) ὁ προσδιορισμὸς τῶν ὡρῶν εἰς τοὺς διδάσκοντας καὶ γ΄) ἡ εὕρεσις καὶ ἀγορὰ τῶν καταλλήλων βιβλίων, πινάκων κτλ.

"Αρ. 14. Διδάσκαλοι τῆς σχολῆς εἰσὶ α΄) τὰ προσφερόμενα νὰ διδάξωσιν ἐκ τῶν μελῶν ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου, β΄) οἱ ἐπὶ τούτῳ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου ἐπὶ μισθῷ διοριζόμενοι.

Τμῆμα β΄.

Σχολαὶ τῶν ἀπόρων παίδων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

"Αρ. 15. Ὁ Σύλλογος ἐκλέγει ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς συνιστᾷ σχολὴν, πενταμελῆ κοσμητείαν.

"Αρ. 16. Οἱ κοσμήτορες ἐκλέγουσιν ἐξ ἑαυτῶν τὸν ἔφορον, τὸν γραμματέα καὶ τὸν ταμίαν τῆς σχολῆς.

"Αρ. 17. Ὁ ἔφορος ἀντιπροσωπεύει, ὡς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν κοσμητείαν συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

"Αρ. 18. Ὁ γραμματεὺς τηρεῖ τὰ πρακτικὰ καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ἀναπληροῖ τὸν ἔφορον κωλυόμενον.

"Αρ. 19. Ὡς πρὸς τὰ προγράμματα, τὰς ὥρας καὶ τὰ βιβλία τῆς διδασκαλίας ἰσχύουσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 μνημονευόμενα.

"Αρ. 20. Διδάσκαλοι τῆς σχολῆς εἰσὶν οἱ προσφερόμενοι νὰ

διδάξωσιν ἐγκρίσει τῆς κοσμητείας καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ ὑπὸ τῆς κοσμητείας διοριζόμενοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Μαθηταὶ τῆς σχολῆς.

Ἄρ. 21. Ἐν ταῖς σχολαῖς εἰσὶ δεκτοὶ παῖδες ἡλικίας ἀπὸ 8 ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Παραδόσεις.

Ἄρ. 22. Αἱ παραδόσεις γίνονται καθ' ἑσπέραν πλὴν τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν κανονισθησομένων παρὰ τῶν κοσμητειῶν ἑορτῶν, διαρκοῦσι δὲ καθ' ἅπαν τὸ ἔτος.

Ἄρ. 23. Ἡ διαίρεσις τῶν παίδων εἰς τάξεις ἀνατίθεται ταῖς κοσμητείαις.

Ἄρ. 24. Οἱ μαθηταὶ ἑκάστης Σχολῆς ὑποβάλλονται κατ' ἔτος εἰς δημοσίας ἐξετάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'.

Περιουσία τῆς Σχολῆς.

Ἄρ. 25. Ἑκάστη σχολὴ ἔχει ἴδιον ταμεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ οἰκείου ταμίου ὑπ' εὐθύνην αὐτοῦ καὶ συμφώνως ταῖς ἐφαρμοζομέναις διατάξεσι τοῦ ἄρθ. 26 τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Συλλόγου.

Ἄρ. 26. Πρὸς συγκρότησιν τῶν ταμείων θέλουσι χρησιμεύσει α) ποσὸν χρηματικὸν ὁριζόμενον ἑκάστοτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Συλλόγου καὶ β) δωρεαί.

Ἄρ. 27. Αἱ σχολαὶ δέχονται πᾶσαν χρήσιμον πρὸς τὸν σκοπόν των δωρεάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρ. 28. Αἱ μνημονευόμεναι ἐκλογαὶ γίνονται διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας.

Ἄρ. 29. Αἱ γενικαὶ ἐκθέσεις δημοσιεύονται ἐν παραρτήματι μετὰ τῆς λογοδοσίας τοῦ Συλλόγου.

Ἄρ. 30. Αἱ σχολαὶ ἀναγράφουσιν εὐργέτας αὐτῶν τοὺς διδάσκοντας ἐπὶ ἓν ἔτος τακτικῶς ἀμισθί, καὶ τοὺς προσφέροντας δωρεὰν ἀξίας τοὐλάχιστον 50 δρ. Τοὺς δὲ προσφέροντας δωρεὰν 200 δραχ. ἀναγράφει καὶ ὁ Σύλλογος.

Ἄρ. 31. Πᾶσα Σχολὴ ἔχει σφραγίδα φέρουσαν ἐν μὲν τῷ μέσῳ τὸ σύμβολον τοῦ Συλλόγου, πέριξ δὲ τὰς λέξεις *Σχολὴ ἀπόρων παίδων ἐν....*

Ἄρθ. 32. Αἱ κοσμητεῖαι καὶ ὁ Ἔφορος τῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐκλέγονται κατ᾽ ἔτος.

Ἄρ. 33. Αἱ κοσμητεῖαι ἀναλόγως τῆς ἐπιμελείας, τῆς τακτικῆς φοιτήσεως καὶ τῆς εὐταξίας τῶν παίδων θέλουσι διανέμει αὐτοῖς ὑποδήματα καὶ ἐνδύματα, εἰ δυνατὸν ὁμοιόμορφα, φέροντα τὰ γράμματα Σ. Α. Π.

Ἄρ. 34. Αἱ κοσμητεῖαι θέλουσι φροντίζει ἵνα παρέχωσιν ἐργασίαν πρὸς τοὺς ἀπόρους παῖδας· ἡ δὲ τῶν Ἀθηνῶν θέλει συνεννοεῖσθαι πρὸς τοῦτο μετὰ τῆς ἑκάστοτε εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου.

Ἄρ. 35. Ὁ Σύλλογος ἐκλέγει ἐν ἑκάστῃ πόλει τριμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως τῆς κοσμητείας τῆς Σχολῆς. Τὴν κοσμητείαν τῶν Ἀθηνῶν θέλει ἐξελέγχει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθ. 36. Πᾶσα σύγκρουσις εἴτε τῶν μελῶν τῶν κοσμητειῶν πρὸς ἄλληλα εἴτε τῶν κοσμητειῶν πρὸς τὴν Ἐφορίαν τοῦ Συλλόγου λύεται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου.

Ἄρ. 37. Πᾶσα ἀπόφασις τῶν κοσμητειῶν μὴ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν οἰκείων περὶ τῶν καθηκόντων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἔχει κῦρος ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Συλλόγου.

Ἄρ. 38. Ὁ παρὼν κανονισμὸς δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ εἴτε ἐν συνόλῳ εἴτε ἐν μέρει, εἰμὴ ἀφ᾽ οὗ παρέλθῃ ἓν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως ἔτος.

ΙΣΟΛ

Ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Σ

Ἀπὸ Νοεμβρίου 1872—

Ἔσοδα.

	Δρ.
Τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας	300
Ἡ ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας ἐπιτροπὴ	1000
Ὁ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογος. .	1000
Ὁ δῆμος Ἀθηναίων	400
Ἡ Ἑλληνικὴ πρεσβεία Κωνσταντινουπόλεως	250
Ἐκ μιᾶς θεατρικῆς παραστάσεως	113
Ἐκ τοῦ κιβωτίου	45
Διάφοραι συνδρομαὶ φιλομούσων	7013
Μέρισμα τῆς α΄ ἑξαμηνίας ἐ. ἔ. μιᾶς μετοχῆς τῆς ἐθ. τραπέζης	106
Τόκος ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ	85
Δρ.	10313

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Αὐγούστου 1873.

ΓΙΣΜΟΣ

λῆς τῶν ἀπόρων παίδων

Αὐγούστου 1873.

Ἔξοδα.

	Δρ.	Λ.
Ενοίκιον καταστήματος μηνῶν ἑπτὰ πρὸς δρ. 50 . . .	350	—
Μισθοδοσία διδασκάλου	570	—
» ἐπιστάτου	210	—
Πίνακες ἀναγνώσεως καὶ ἀριθμητικῆς	211	—
Βιβλιάρια διάφορα ἀναγνώσεως	52	50
Κατασκευὴ 58 πλαισίων καὶ τοποθέτησις αὐτῶν . . .	206	—
Ἐργαλεῖα φυσικῆς	238	50
Εἰκὼν Παντοκράτορος	8	—
Ἐξαργύρωσις εὐσήμων παίδων.	60	—
Στοίχωσις τινῶν βιβλίων	18	—
Θρανεῖα καὶ ἕτερα ἔπιπλα	436	15
Ἐριοῦχα καὶ κατασκευὴ ἐνδυμάτων	921	75
Κατασκευὴ 70 ζευγῶν ὑποδημάτων	437	50
Χρωματισμὸς αἰθούσης	25	—
Φωτισμὸς καταστήματος	120	20
Ταχυδρομικὰ τέλη	34	02
Εἰς κουρέα διὰ καθαρισμὸν τῶν παίδων	45	90
Συμπόσια ὑπὲρ τῶν παίδων	86	65
Διάφορα ἄλλα ἔξοδα	195	85
Περίσσευμα (Μία μετοχὴ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης . . .	2922	—
(Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ κατατεθειμένα . .	3164	70
παρὰ τῷ κ. Δ. Α. Κορομηλᾷ εἰς ἀνοικτὸν λ/μὸν πρὸς 5 $^0/_0$		
Δρ.	10313	72

Ὁ Ταμίας

Σ. Χ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.